

STYREMØTE 24. september 2024

Side 1 av 6

Styresak nr.:	91-24	Sakstype:	Beslutningssak
Saksnr. arkiv:	21/01240		

2. tertialrapport 2024 for Sykehuset Østfold HF

Sykehuset Østfold HF har et negativt økonomisk avvik per august på -16,4 mill. kroner mot budsjett. Aktiviteten, målt i DRG-poeng, er 0,1 % høyere enn plan per august for somatisk virksomhet. For psykisk helsevern og TSB, samlet sett, er poliklinisk aktivitet 3,6 % lavere enn plan. Foreløpige tall for sykefravær i august er 7,7 %, en økning fra forrige måned, men en reduksjon sammenlignet med samme måned i 2023.

Forslag til vedtak:

Styret tar 2. tertialrapport til etterretning.

Sarpsborg, den 17.09.2024

Helge Stene-Johansen
administrerende direktør

Vedlegg: PP-presentasjon

Styresak nr.: 91-24

1. Administrerende direktørs anbefalinger/konklusjoner

Administrerende direktør anbefaler at styret tar 2. tertialrapport for Sykehuset Østfold til etterretning.

2. Faktabeskrivelse

Tabell 1 Status for august og hittil i år

Målekort Sykehuset Østfold - august 2024		Denne periode			Hittil i år		
		Faktisk	Mål	Utvikling	Faktisk	Mål	
Kvalitet	Ventetid - somatikk	100,2	73,0	↓	87,1	73	
	Ventetid VOP	62,5	56,2	↓	56,8	56,2	
	Ventetid BUP	60,8	55,8	↓	55,1	55,8	
	Ventetid TSB	20,1	30,0	↑	22	30,0	
	Fristbrudd somatikk	25,6 %	0 %	↓	21,8 %	0 %	
	Fristbrudd VOP	4,0 %	0 %	↓	1,9 %	0 %	
	Fristbrudd BUP	1,0 %	0 %	↓	1,7 %	0 %	
	Fristbrudd TSB	0,0 %	0 %	↑	0 %	0 %	
	Andel kontakter innen planlagt tid	81,0 %	95 %	↓		95 %	
	Korridorpasienter somatikk	1,4 %	0 %	↑	1,8 %	0 %	
	Beleggsprosent somatikk	89 %			95 %		
	Antall liggedøgn utskrivningsklare pasienter SOM	125			1267		
	Beleggsprosent VOP	84 %			84 %		
	Antall liggedøgn utskrivningsklare pasienter VOP				549		
Aktivitet	Pakkeforløp kreft		70 %			70 %	
	Andel avviste henvisninger VOP	33,8 %	20 %	↑	37,6 %	20 %	
	Andel avviste henvisninger BUP	23,5 %	20 %	↑	22,9 %	20 %	
	Andel konsultasjoner video/telefon	10,3 %	15 %	↓	10,1 %	15 %	
	ISF-poeng	6964	7193	↓	56850	56809	
Bemanning	Brutto månedeverk	5906	6962	↑	5738	5617	
	Sykefavær (fra GAT)	7,7 %	8 %	↓		8 %	
Økonomi	Resultat (tall i 1000)	32907	2083	↑	257	16667	

Ventetiden for pasienter med påbegynt behandling er økt i august innen somatisk virksomhet og var på 100,2 dager. Historisk sett er ventetiden høyere i august enn juli grunnet lavere aktivitet i sommermånedene. Økningen fra juli til august, samlet sett for somatisk virksomhet i SØ er lavere en økning i de to foregående år. Den økte ventetiden er også et uttrykk for at mange av de pasientene som har ventet lengst nå har vært til utredning.

Ventetid for ventende viser en positiv utvikling innen flere områder. Antall ventende pasienter er også redusert fra juli til august og er redusert sammenlignet med august 2023. Dette indikerer at utvikling på ventetid vil være positiv fremover, gitt at igangsatte tiltak videreføres.

Ventetid for pasienter med påbegynt behandling i psykisk helsevern for barn og ungdom og voksne har en tilsvarende økning i august som for somatisk virksomhet. Det er imidlertid færre pasienter som venter på behandling innen begge områder enn i tilsvarende måned i 2023.

Det er kun innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling hvor ventetiden er innenfor måltall.

Det var 125 liggedøgn på korridor i august, i andel utgjør dette 1,4 % av alle liggedøgn. Beleggsprosenten i august var 89 % innen somatikk, innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling var belegget 84 %.

Andel avviste henvisninger i barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) for august er 23,5 % og er noe redusert sammenlignet med forrige måned. Andelen er høyest i barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk i Sarpsborg. For psykisk helsevern for voksne var andelen avviste henvisninger i august 33,8 % mot 37,5 % i juli.

Styresak nr.: 91-24

Arbeid med å redusere fristbrudd og ventetider

Arbeidet med å redusere fristbrudd og ventetid er fra 1. mars inkludert i program «balansekraft». Det er gjennomført en rekke tiltak på kort sikt og igangsatt tiltak for mer langsiktige effekter. Per august er det bevilget 10,3 mill. kroner av samlet ramme på 20,4 mill. kroner. Regnskapsmessig er kun 0,5 mill. kroner kostnadsført per august.

Tiltak kort sikt:

- Rydding i ventelister med fristbruddkoordinator (kirurgisk avdeling og øre-nese-hals)
- Skrivertjenesten skriver polikliniske notater i stedet for TGK (talegjenkjenning) for å redusere konsultasjonstiden
- Ekstra poliklinikk på kvelder og fridager
- Avtale med Diakonhjemmet om brokk-kirurgi
- Avtaler med andre HF (Bærum, Skien, Ringerike) innen ortopediske diagnoser
- Redusere kontroller
- Øke telefon- og video konsultasjoner (egen kontroller)
- Økt kvoter for kataraktoperasjoner hos to avtalespesialister i øye
- Gjennomgang av henvisningspraksis fra fastleger til ØNH

Tiltak lang sikt:

- Forsterke arbeidet med ressursstyring, arbeidstid og aktivitetsplaner for leger
- Rekruttere flere spesialister og beholde spesialister i sykehuset
- Møte med HSØ og avtalespesialister og bedre styring av aktiviteten til avtalespesialister, særlig aktuelt innen gastromedisin og ØNH.
- Møter med praksiskonsulenter og fastleger vedr henvisningspraksis
- 2 sykepleiere er lært opp i koloskopi og arbeidsoppgaver er overført fra leger
- Brukerstyrt poliklinikk, prosjektleder er ansatt (samt ansvar for video/telefonkons.)
- Etablere flere poliklinikkrom for å øke kapasiteten
- Anskaffe medisinsk teknisk utstyr for å øke kapasiteten

Arbeidet med tiltak og effekter rapporteres og følges opp gjennom ukentlige møter.

Aktivitet

Aktiviteten innen somatisk virksomhet har vært noe lavere enn plan i august, men målt i DRG-poeng 0,5 % høyere enn plan. Isolert for juli var antall DRG-poeng 3,5 % over plan og gjelder alle omsorgsnivåer.

Aktiviteten for psykisk helsevern og tverrfaglig rusbehandling er lavere enn planlagt innen alle områder, med unntak av polikliniske konsultasjoner i BUP hittil i år. I august var den polikliniske aktiviteten lavere enn plan innen alle områder.

Økonomi

Sykehuset Østfold HF ble i styresak 073-2024 Fordeling av bevilgninger i revidert nasjonalbudsjett 2024 tildelt følgende midler:

- 67,990 mill. kroner – varige basismidler
- 27,085 mill. kroner – midler til økt pensjonskostnad
- 5,370 mill. kroner – tilskudd til sikkerhetspsykiatri

Styresak nr.: 91-24

I resultat per august er varige basismidler inntektsført med 2/6 deler, dvs. en økt basisramme på 22,666 mill. kroner mot budsjett. Resterende 4/6 deler vil inntektsføres i kommende 4 månedersperiode. Pensjonsmidler er inntektsført med 7/12 deler per august. Bevilget tilskudd på 5,370 mill. kroner vil inntektsføres i tak med faktiske kostnader. Per august er ingen kostnader påløpt til formålet.

Økonomisk resultat per august var 0,257 mill. kroner mot et budsjettert overskudd på 16,667 mill. kroner, dvs. et budsjettavvik på – 16,409 mill. kroner. Sammenlignet med forrige periode gir dette en resultatforbedring på 30,823 mill. kroner i august. Effekten av 2/6 av økt basisrammen utgjør 22,666 mill. kroner av forbedringen, mens resterende 8,157 mill. kroner forklares med lavere kostnadspådrag og høyere øvrige inntekter i august enn forutsatt i budsjett. Regnskapet isolert for august viser positive avvik særlig på gjestepasientinntekter og polikliniske refusjoner for senter for laboratoriemedisin. Aktivitetsbaserte inntekter i form av ISF-refusjoner har vært lavere enn budsjett i august.

På kostnadssiden er det størst negativt avvik for bemanningskostnader mens varekostnader og kostnader til kjøp av gjestepasientplasser var lavere enn budsjett.

Hittil i år er aktivitetsbaserte inntektene høyere enn budsjettert, unntatt for ISF-inntekter innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. De største postene med negative avvik er varekostnader, lønn og finanskostnader.

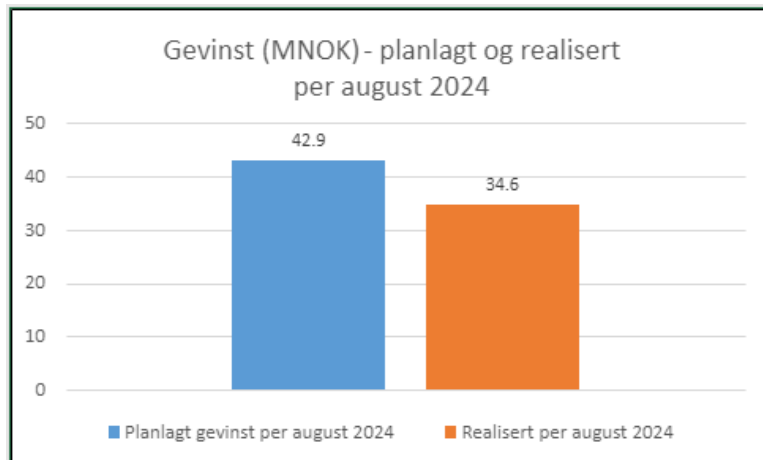
Budsjettavvik på personalkostnader er – 79,863 mill. kroner hittil i år. Hovedvekten av dette er høyere kostnader til variabel lønn enn budsjettert. I tillegg er det gjort avsetninger for høyere lønnsoppgjør enn budsjettert og i august er det bokført en tilleggsavsetning på 15 mill. kroner for forventet etterslep i registrering av timer i ferieperioden og lavere ferieuttak per august enn forutsatt i periodisering av vikarkostnader.

Varekostnader er per august 38,243 mill. kroner høyere enn budsjett. Avviket skyldes i all hovedsak høyere kostnadsvekst på medikamenter og medisinske forbruksvarer. Sykehuset mangler p.t. gode verktøy for å analysere hvor stor andel av avviket som skyldes høyere prisvekst enn forutsatt og hva som skyldes vekst i volum. Dette er et arbeid som pågår i det enkelte helseforetak, Helse Sør-Øst RHF og Sykehusinnkjøp.

Finanskostnader viser per august et budsjettavvik på -14,680 mill. kroner grunnet bl.a. høyere bruk av driftskreditt enn forutsatt i budsjettet. I tillegg er faktisk rentesats på driftskreditt og trekk på basisfordring i Helse Sør-Øst høyere enn planforutsetninger for 2024.

Områdene med størst avvik får et særlig fokus gjennom program for balansekraft. Mange tiltak er konkretisert og per august er det igangsatte tiltak i 2024 med en samlet effekt på 155,8 mill. kroner hvorav 34,6 mill. kroner allerede er realisert gjennom bl.a. reduksjon av innleie, vakante stillinger og bedre ressursstyring. Planlagt realisert gevinst per august var 42,9 mill. kroner.

Styresak nr.: 91-24

Beløpsmessig er lavere forventet kjøp fra private enn forskuttert trekk i basisrammen det største enkelttiltaket og utgjør 50 mill. kroner av en samlet gevinstplan som rapporteres under økonomi. Realisering av tiltaket vil ikke ha regnskapsmessig effekt før i desember, men sykehuset vil få en periodevis rapportering på status fra Helse Sør-Øst. Siste oppdaterte prognose etter 1. tertial viser en positiv effekt på 75,778 mill. kroner. Ingen effekt av tiltaket er foreløpig hensyntatt i resultat per august.

Prognose for året ble endret i forbindelse med rapportering per august fra et regnskapsmessig underskudd på -10 mill. kroner til et overskudd på 25 mill. kroner. Endringen er gjort med bakgrunn i resultat per 2. tertial og tildelinger gjort i revidert statsbudsjett. Det er i prognosen forutsatt effekt av igangsatte tiltak i balansekraft, og tilbakebetaling fra Helse Sør-Øst på kjøp fra private er innarbeidet på 50 mill. kroner.

Ansatte

Årsverk:

Antall brutto månedsverk var i august 5 906, 56 færre enn budsjettet. Hittil i år er forbrukte månedsverk 5738, 121 mer enn budsjettet. Av avviket utgjør ca. 36 månedsverk selvfinansierte forskningsstillinger som ikke er budsjettet. Resterende avvik gjelder bl.a. høyere fravær og høyere erstatningsgrad ved fravær enn forutsatt i budsjettet.

Sykefravær:

Sykefraværet i august var på 7,7 %, hvorav korttidsfravær utgjør 2,8 %. I august 2023 var sykefraværet på 9,1 %, hvorav korttidsfraværet utgjorde 3,1 %. Grunnet ferieavvikling kan det være noe etterslep i registrering av fravær.

3. Administrerende direktørs vurderinger

Sykehuset Østfold har et økonomisk resultat per august 2024 som er 16,409 mill. kroner dårligere enn budsjett. Ventetider og andel fristbrudd for avviklede er fortsatt på et høyt nivå, men antall ventende og ventetider for de som fortsatt venter viser en positiv utvikling. Ukentlig oppfølging av områder hvor det er igangsatt tiltak viser en positiv utvikling både for fristbrudd, ventetider og økonomi. Det økonomiske resultatet viser en bedring i august sammenlignet med tidligere perioder og er en effekt av økt rammetildeling og høye aktivitetsbaserte inntekter i inneværende måned. Foreløpige tall for sykefravær i juli viser en reduksjon sammenlignet med forrige måned og er lavere enn samme måned i tidligere år.

Styresak nr.: 91-24

Administrerende direktør vurderer at *program balansekraft* er godt i gang og viser positive effekter på flere områder. Dette arbeidet, sammen med økt basisbevilgning, bør medføre at sykehuset kan levere et økonomisk resultat i henhold til budsjett for 2024. Det er avgjørende at det gode arbeidet opprettholdes og at tiltak følges opp. For alle områdene er det viktig å tenke nytt og innovativt, spesielt i forhold til hvordan teknologien kan brukes på bedre måter. *Program balansekraft* har stor oppmerksomhet i hele organisasjonen og følges opp ukentlig i sykehusledermøtet. Uten en positiv økonomisk utvikling vil helseforetaket ikke være i stand til å gjennomføre helt nødvendige framtidige investeringer innenfor medisinsk teknisk utstyr, IKT og bygg. Tett oppfølging av effekter og korrigerende tiltak ved manglende måloppnåelse er avgjørende for å lykkes i dette arbeidet.